

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXIII. Consilium præsentaneum, quæ te in conuiuio, vbi largius
potatur, conseruare sobrium possis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Lib. 10.
Dipnoso-
phistarum.

Hinc etiam *Episcythizare* Lacedæmoniorum pro-
uero *ἐπισκυθίζεσθαι*, magna infamia dicebatur,
de iis, qui vinum merum intemperantius biberent;
nam Athenæus refert, Cleomenem Spartanorum
Regem, cum Scythis agentem consuetudinem, &
illorum ἀκρατωσώσιον, id est, *meri potationem imi-*
tantem, in insaniam versum fuisse. Scythæ autem &
Thracæ, ἀκρατωσώται vocantur, id est, *meribibi*;
vnde illorum conuiuia plerumq; sanguinolenta e-
rant, & tumultuosa, qua ex re docebant, nunquam
fine aqua bibendum merum. Hinc & illud parcemq;
locum obrinuit vt Plutarchus author est, ἢ πέντε
ῶν ἢ τρία, ἢ μὴ τέσσαρα; *aut quinq; bibere aut tria;*
non autem quatuor. Id est vel ad quinq; vini Cyathos,
duos aquæ addere; aut duobus vini vnum aquæ.

In Sympo-
sacis De-
eade. 3.

CAPVT XXIII.

*Consilium presentaneum, quæ te in conuiuio, vbi
largius potatur, conseruare sobrium possis.*

Hic labor, hoc opus est; hic excogitandi omnes
astus; huc omnia promptissimè consilia refe-
renda: hæc enim summa res, difficultate non caret.
Optima primum, (vt docet illustris quidam Archia-
trus) & certissima Ebrietatis arcendæ ratio est, parè
& non nisi quantum necessitas postulat, bibere. Deinde,
à fortibus haustibus abstinere, maxime, quibus caput de-
bile est. Tertio; non varios potus eiusdem naturæ, simul
ingerere; Varietas enim, & inæquales, & turbulentos
gignit halitus; possunt tamen vinis fortibus aqua misce-
ri, aut leniores cereuisiæ superbibi, quæ vini vehementi-
am frangunt. Inter pocula parum comedendum; nam ci-
bus, potum in ventriculo diutius iusto remoratur, vnde
plus

Guiliel.
Grataro-
tus Bergo-
mas lib. de
natura vi-
ni, cap. 5.

Modus E-
brietatem
precauen-
di.

plus vaporum in caput fertur. Nec cibi halituosi inter bibendum assumendi; tales enim per se caput implent atque offendunt. Quod temperamentum vbi fuerit adhiberem, facile alios, absq; vilo ordine modog; vinum ingurgitantes, sobrietate superabis.

Sed quid si deprehenderis, combibones alios, omnia in te occultè pocula collimasse, atq; tecū agere versutè, vt vel fortiori tibi præbilito vino, vel capaciore poculo decipiaris? Tu contrà audentior ito omnesq; euadendi vicissim technas effingito. licet enim, hac præsertim bibendi palæstra, quod suo Grecis in prouerbio tritum est, ἀλώπεκι ζην πρὸς ἐπίεσιν ἀλώπεκα & cum vulpe vulpinari, astumq; astu eludere.

Pocula itaq; aut clam à te amoueto, aut si intentis te ita oculis obseruent, vt id non possis, aliquem te è conuiuio subducendi, modum comminiscitor, vt vel negotij cuiusdam causa, auoceris, vel è naribus sanguinem stillare simules, vel aliam ob necessitatem surgere liceat. quo impetrato, si poteris fugam capesse.

Elusio illorum, qui nimium tibi propinquant vini.

Quod si non semper succedat astus, vt nec semper Iouis taxilli feliciter cadere possunt, quid tentasse nocet? Aliud melioris effugij genus experire. forsan, quod vulgò aiunt, posterioribus melioribus, fac itaq; periculum.

Sed quid, si nec secunda vel tertia fraus prosperè eueniat? Illud saltem efficies, vt omnes agnoscant, te sobrietatem amare, quo forsan permouebuntur, vt te posthac non ita acriter ad bibendum impellant.

Suppeditat hæc, & plura, eius generis consilia, præstantissimus Medicus Leuinus Lemnius, his verbis. *L. 2. de occultis naturæ Mirac. pemo-cap. 12.*

L. 2. de occultis naturæ Mirac. pemo-cap. 12.

In Curgu-
lione.

quemodum sibi deuinctum cupiant, fidumque amicum ac familiarem exoptent, quam qui strenuum se potorem prebeat, atq; impigre, vt Plautus ait, cloacam vino proluat. Quomobrem opera precium me facturum sum arbitratus, si nonnulla qua Ebrietati obfistunt refera, quo quisque sibi prospicere possit in eo certamine, vt aut vino non succumbat, aut quam minimum offendatur.

Principio, nemo se inter initia, plus satis facilem prebeat, promptumq; in exhauriendis exsiccandisq; poculis, sed tergiuerferetur, ac ciuilitate recuset, morbumq; preterat, ac valetudine causetur. non nunquam excogitandi sunt astus ac stratagemata, quod illos deludas, qui te sibi scopi praefixerunt quem feriant, tibiq; plus infesti sunt. Captanda interim occasio, aut te vt micturientem tacite subducas, aut pateram Craterasq; abduci clanculum cures, in eaq; re te callidum esse decet ac cautum, magnaq; dexteritate id perficere. Nam si deprehendi technam contingat, multo cumulati, ac cum fenore in te hoc munus refundetur. Caterum quisque pro insita natura calliditatis atq; astutia, varias fingere potest rationes ac modos, quibus poterit eluctari, ac combibones fallere. Interim constituat sibi quisq; ante oculos, huius illaudatae consuetudinis, errorisq; inueterati praemia. Perspiciet luce clarius, quid noxae, quidue detrimenti tum corpori, tum anime mentique inferat vini intemperantia. Hac illo omnia.

Obiectio
contra ea
que dicta.

At inquit; Fraudes huiusmodi sunt illiberales & Christiano homini minime conuenientes: si sobrietatem tueri velis, aperto pugnandum Marte potius, quam dolis; Nam teste Poeta --

Nulla est victoria maior,
Quam qua confessos animo quoq; subiugat hostes.

Et

Et Florus Historicus ait. *Eam vir sanctus & sapi-* *Li. 1. c. 12.*
ms. sciet esse veram victoriam, quæ salua fide, & integra
honestate parabitur. Quare non subdolè, non callidè
eludenda pocula, sed apertè respuenda, si sobrietatis
dignitatem seruare velis.

Hæc sunt quæ ab iis dicuntur. Ego contrà repo- *Qui doli*
 no, primum; Hostis est Ebrietas, quem perdere ius *ad Ebrie-*
 falsq; fit, & quid refert, quo modo? Tritum illud Vir- *tatem sine*
 gilij innotuit. *liciti.*

Dolus an virtus, quis in hoste requirat?

Virg. 2.

Æneid.

Non hîc dolum accipio, qui mendacio fit coniu-
 ctus, q; semper auersandum; sed fictionem aliquam.
 que, Vlpiano teste, apud veteres olim Romanos quo-
 que, *solertia* nomine insignita erat, maximè si ad-
 uersus hostem latronemûe, quis machinaretur. At
 quis Ebrietas hostis crudelior? quis latro atrocior?

Lib. 1. de
dolo.

Ergo Homeri consilio eum.

Odys. 10.

Κτείνηε δ' ὄλω, ἢ ἀμφαδ' ὄρ' ὄξει χαλκῶ.

Confice siue dolo, seu stricto cominus ense.

Nam vt Diuus Augustinus ait. *Cum iustum bellum* *In quest.*
incipitur, vt apertè pugnet quis, aut ex insidiis, nihil ad *super Iosue*
institiam interest: Idq; præsertim, si publica vis ac ro- *quest. 10.*
bur nihil præualeant; quod in huiusmodi sympo-
sius maximè locum habet, vbi, si sobrietatem publicè
profitereris, (quod ahâs magis approbandum fo-
ret, si tutum esset) conuitiis, atq; scommatibus, te ex-
cepturi essent, quos Ebrietas deuinctos habet. quas
âte vexationes, vt reicias, hæc tibi ad sobrietatem
via panditur, qua victor quoq; si voles euadas, nec
tua priuaberis laude, vt nec Spartani duces suos qui
rem stratagemate confecissent. Nam vt Thucydides
auctor est, ei qui dolo hostem fregerat, bouem im-
molabant; qui aperto pralio, Gallum
Gallinaceum.

Lib. 8.

Gallinaceum.

EA